

KRALJEVINA SRRBA, HVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 23(3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. AVGUSTA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1076.

**Firma „Freeses Patent“ Eisenschutz und Schraubenwellenbekleidung
für Schiffie, G. m. b. H. Berlin.**

Mazivo za održavanje drveta, kartona, zida, kože, lima, tkiva i t. d.

Prijava od 25. marta 1921.

Važi od 1. novembra 1922.

Predmet pronalaska sačinjava neku masu za premaz radi konzerviranja drveta, kartona, zidova, kože, lima, tkanina i t.d. Ova se masa sastoji iz olovnog oksida i katrana, kao i iz nekog srestva za omekšavanje.

Toj masi može da bude dodata i boja.

Kao naročito podesna za upotrebu smesa od 2—5 delova olova oksida i 1—2 dela drvenog katrana sa dodatkom terpentina ili nešto slično terpentinskog ulja.

Za sastojke mogu se i njihovi ekvivalenti uzeti na pr. cink oksid u mesto olova oksida i xilidin mesto terpentina. Ova masa ima sposobnosti, koje su preko svakog očekivanja, ona je do sada predlagana bez srestva za omekšavanje, u sastavu 4—5 delova olova oksida i iz jednog dela drvenog katrana, samo sa oblaganje propellerskih osovina u brodovima protiv opasnosti od rdjanja.

Na osobiti način dobija površina premazana tom masom pomoću neke četke, trajan sjaj. To važi na pr. za lim. Kad se premaže i po drugi put dobija površina jaki sjaj koji izgleda kao amalj. Naročito je od važnosti što premazna masa prelazi u neko nerastvorenno jedinjenje sa telom, koje ima da se štiti.

Otuda se dobijaju dalje kao korisna osobina da je spajanje površina potpuno (bez praznina) i apsolutno sigurna zaštita premazanog tela, protiv prodiranja vlage, mikroba i osobitih izazivača truleži. Tako je ova masa neko odlično srestvo za konzerviranje.

Žilavost u spajanju delova mase, koji sačinjavaju površinu premaza toliko je velika,

da kad se na pr. neki predmet premazan ovom masom savije za 180°, dakle kad se potpuno presavije, može se odatle opet odviti u ispružen oblik, a da se ne pojavi nikakva pukotina ili ispuštanje na površini. Nerastvorno je jedinjenje bar kod poraznih tela drvo, hartije, kože i t. d. delimično na taj način sprovedeno, što masa prodire u pore i time nastane površinska adhezija, koja dejstvuje vrlo jako. Upravo nastupa neko unutarnje naizmenično prelaženje odnosno stapanje premazne mase sa masom tela sa tim dejstvom, da postane neko novo telo. Ovo važi na pr. za hartiju. Ovim premazom preradjena hartija pokazuje tri bitna jedan od drugog razlikujuća sloja, sloj hartije, neki sloj hartije probiven premaznom masom i površinski sloj. Takva hartija je po ovom pronalasku zato namenjena, da bude uvedena kao novi trgovački artikl da zameni na pr. u električnoj industriji mnogo upotrebljavani prespan, zbog naročitog načina izrade prespan je skup. Sa premaznom masom jednostrano ili obostrano premazana hartija je jeftinija i ima odličnu izolirajuću sposobnost kao što je utvrđeno uporedjenim opitima. Ali pošto ova masa, kao što je već napomenuto, odlično zadržana vlagu, to treba da se upotrebni i tamo u električnoj industriji gde je upotreba, prespana zabranjena zbog toga, što prima vlagu u sebe. Osim toga prespan je zbog načina dobijanja u velikoj meri krt, dok hartija učinjena premaznom masom održi svoju savitljivost. Zbog ove vrednosti osobine, premaznoj masi je

dato jedno veliko polje primene. Osim na ovim navedenim poljima primene ima i polje primene hartije sa jakom sjajnošću za povez knjiga, dalje za izradu bolje kartonaže i za fabrikaciju kofera od kartona. Tkanine pre-mazane ovom masom, postaju takve da ne propuštaju vodu tako da se preporučuje u primeni za impregniranje šatorskih krila i kolskih pokrivača.

Spoj mase sa limom, koji izdrži sva moguća naprezanja, preporučuje upotrebu ove mase i premazivanje igračaka od lima.

Ovom masom učinjena koža dobija izgled i držanje slično laku. Mogućnost primene ove mase je toliko raznovrsna da skoro nije moguće da se to ovde opširno opiše. Odatle

prevazilazi da se mogu zamisliti dalja polja primene koja leže u okviru ovog pronalaska a koja do sada ovde nisu spomenuta.

PATENTNI ZAHTEVI:

1. — Premazna masa za konzerviranje drveta, hartije, kože, lima, tkanine i t. d. naznačena time, što se sastoji iz olova oksida ili oksida cinka i katrana pored jednog razblažujućeg srestva na pr. u sastavu 3-5-delova olova oksida i 1-2- dela drvenog katrana, kome prema potrebi može da bude dodata boja.
  2. — Sa premaznom masom učinjena jednostrano ili obostrano premazna hartija, služi kao zamena prespanu.